

ler for at formaa andre til at nedlægge eller standse Arbejdet, Tilintetgørelse af Arbejdsretter eller, som man udtrykker sig, Forvansning deraf og af Arbejdsmaterialer; altsaa disse Forseelser eller Forbrydelser, som Arbejdsretterne skulle være berettigede til — henholdsvis forpligtede til — at paadømme og belægge med Fængelsstraf. Kontraktbrud skulde derhos straffes med Bøder, medens De ville se, at jeg i mit Forslag ganske har holdt mig paa Arbejdskontrafternes Omraade under de nugældende Regler, saaledes at disse Kontrakter fremdeles som andre Kontrakter skulle blive paa et rent privatretligt Omraade, hvor der altsaa kun kan blive Tale om Erstatning, men hverken om Bøder eller Straf. Som jeg allerede har omtalt, kom der ikke ud af Arbejdskommissionens Forslag — eller der Del af Kommissionen, som jeg allerede nylig har nævnt — noget Udslag ad Lovgivningens Vej, og Sagen syntes i en Række af Aar, bortset fra de stadig sporadisk opdukkende Duster om at faa saadanne Institutioner, foreløbig at være stædet til en længere Hvile. I 1892 blev der saa paa ny taget fat paa Sagen, idet det 6te Industrimøde i en Udtalelse har fremsat Ønsket om, at der tilvejebringes Arbejdsdomstole og Enighedskamre. Det forholder sig dermed saaledes, at jeg paa Anmodning af Bestyrelsen for „Fællesrepræsentationen for Haandværk og Industri“ i det Tidsskrift, som denne Forening udgiver, havde udarbejdet til Brug for Tidsskriftet nogle mindre Afhandlinger med Hensyn til Arbejdsforhold og Arbejdsstridigheder og deres Afgørelse under Hensyn til vor nubestaaende Ret her i Landet, og som Følge af disse Afhandlinger henvendte Industrimødets Bestyrelse sig til mig, som selv var Medlem af Bestyrelsen for Industrimødet, om jeg ikke paa Mødet vilde indlede en Diskussion om dette Emne, hvilket jeg lovede. I Genhold dertil holdt jeg et Indledningsforedrag, som jeg har tilladt mig med Formandens Tilladelse at omdelse til de Herrer som et Slags Notiser til dette Lovforslag, som foreligger for Dem. Det vil være bemærket af det høje Rings Medlemmer, at efter den efter Foredraget stedsfundne Diskussion ved det 6te Industrimøde vedtog Forsamlingen, der var meget talrig, enstemmig en Resolution saalydende: „Industrimødet udtaler Ønsket om, at der gives Kommuner og Kommunesforbund Udgang til, i Genhold til særlig Lov, at oprette Industri- og Haandværksdomstole til Afgørelse af Stridigheder i Anledning af bestaaende Arbejdskontrakter, og om at der, ligeledes i Genhold til

Lov, tildeles saadanne faglige Domstole Egenkab af Forligs- eller Enighedskamre til Udværgning af opstaaede eller truende Konflikter mellem Arbejdsgivere og Arbejdere“. Det var altsaa den Resolution, som blev enstemmig vedtaget af en betydelig Forsamling, som utvivlsomt alene bestod af selvstændige Haandværkere og Fabrikanter. Der har derefter paa forskellige Maade fundet Henvendelser til mig Sted, om jeg ikke vilde sørge for, at denne Sag ikke døde hen igen, og der har særlig i Anledning af den Bog af Kandidat Trap, som jeg nylig talte om, og som har givet Anledning til en Række Anmeldelser i vore Dagblade, fundet direkte Opfordringer til mig Sted om dog nu, da jeg var Rigsdagsmand, ikke at forjømme at bringe denne Sag frem, naar jeg dog isølge min Stilling nu var i Stand til at gøre det. Dernæst har en yderligere Tilskyndelse for mig til at foretage noget i den Henseende været, at Næringslovkommissionen i sin Betænkning har været enig om, at Voldgiftsinstitutioner i Arbejdsager var ikke blot af største Betydning, men af en ret paatrængende Nødvendighed, og om man end ikke var enig om Maaden, hvorpaa der skulde gribes ind, idet Fjertallet vilde have Lovgivning, og andre holdt paa Frivillighedens Vej, saa har der dog været Enighed i, at det var overordentlig ønskeligt at faa sligt tilvejebragt. Kommissionen har tillige udtalt, at efter dens Mening laa det ikke inden for det af Indenrigsministeriet tilbete Kommissoriums Ramme at fremkomme med Forslag desangaaende. Under disse Omstændigheder har jeg, idet jeg i øvrigt vel indsaa, at for en enkelt Mand er det ikke let at udarbejde et saa vigtigt Lovforslag, som skulde kunne staa for en streng Kritik — jeg tror, at jeg selv kunde levere en streng Kritik af det Arbejde, jeg her har præsteret — dog ment, at jeg vilde gøre det første Forsøg paa at tilvejebringe en saadan Lovgivning her i Landet, og det er det, som foreligger her til første Behandling. Naar man nu spørger: Hvorfra skriver sig denne Trang til særlige Institutioner paa Arbejdsomraadet til Paadømmelse af disse Stridigheder, som dog i Regelen ere af temmelig ringe materiel Betydning, saa er jo Svaret først dette, at de almindelige Domstole i de fleste Lande egne sig slet ikke til at afgøre saadanne Sager, eftersom man da skal engagere Sagsfører og skal have Sagen indfammeret og have Udsættelser og den hele Fremgangsmaade, som en civil Proces fordrer, og som er af en saa langvarig, møjsommelig og kostelig Bestaendighed, at det paa Forhaand